Taulukko 1. Oheiskärsijä toimintamallin vaiheet

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

Tapahtuman vaiheet	**1. Vaaratapahtuma tapahtuu tai havaitaan**	**2. Tapahtuman realisoituminen ja selvityksen käynnistyminen** (seuraavien työvuorojen tai päivien aikana)	**3. Tapahtuman selvitys etenee** (viikkoja)	**4. Tapahtuman raportointi ja mahdolliset seuraamukset** (viikkoja – kuukausia)	**5. Lopputulos** (puoli vuotta – vuosia)
Tapahtumassa osallisena olleen työntekijän mahdolliset reaktiot/tunnetilat	• Yllättyneisyys • Hätääntyneisyys • Häpeä • Epävarmuus • Päätös siitä, miten toimia	• Syyllisyys • Ahdistus • Pelko • Suuttumus • Fyysiset oireet • Stressioireet	• Työkyvyn palautuminen • Stressioireet voivat jatkua • Ulkopuolisuuden- ja avuttomuudentunne • Vanhat traumat saattavat nousta pintaan ja estää toipumista.	• Luottamus itseen ja työhön palautuu. • Kokemus työyhteisöön kuulumisesta vahvistuu. Riskeinä: • Epäoikeudenmukaisuu-dentunne • välttely • pettymys	• Selviäminen • Vahvistuminen • Työuran jatkaminen Riskeinä: • Alan vaihto • Kyynistyminen • Työkyvyttömyys
Organisaation toiminta ja vastuut eri tasoilla	• Tapahtumasta ilmoitetaan esihenkilölle/vuoro-vastaavalle. • Esihenkilö/vuoro-vastaava keskustelee työntekijän kanssa kahden kesken ja arvioi työvuoron jatkumisen. Huom. esihenkilön empaattinen suhtautuminen on erittäin tärkeää! • Vaaratapahtuman osalliset kirjaavat tapahtumat asiakas- ja potilastietojärjestelmään • Mahdollinen välitön purku/jälkipurku tapahtuneesta organisaation ohjeen mukaisesti. • Ensisijaisena tavoitteena on, että työntekijä tulee seuraavaan työvuoroon normaalisti.	• Esihenkilö/vuoro-vastaava ottaa työntekijään yhteyttä mahdollisimman pian ja kysyy vointia. • Esihenkilö käy tapahtumat yksityiskohtaisesti läpi työntekijän kanssa. • Esihenkilö informoi tarvittavia henkilöitä organisaatiossa. • Jos saatavilla on vertaistukihenkilö, otetaan häneen yhteyttä. • Työyhteisö osoittaa työntekijälle, että häneen luotetaan ja häntä halutaan auttaa. • Työntekijän työtä voidaan keventää muutamaksi päiväksi tai viikoksi.	• Työntekijä on mukana tapahtuman selvityksessä. • Keskusteluja vertaistukihenkilön kanssa jatketaan.	• Vakavan vaaratapahtuman tutkinta ja raportti valmistuu. • Jos työntekijä on laiminlyönyt työsuhteestaan johtuvia velvoitteita, voi työnantaja antaa hänelle huomautuksen tai varoituksen.	• Jos asian käsittely pitkittyy esimerkiksi oikeuskäsittelyn vuoksi, jatkavat esihenkilö ja vertaistukihenkilö yhteydenpitoa.
Työterveyshuolto	• Tarvittaessa yhteys työterveyshuoltoon. • Tarvittaessa haetaan sairauslomaa.	• Työterveyshuollosta järjestetään tarvittaessa tapaamisia työterveyshoitajalle, työpsykologille tai lääkärille. • Tukea voi saada myös henkilön itse valitsemalta taholta, kuten psykologilta, yksityiseltä terapeutilta tai seurakunnasta.	• Tarvittavat tapaamiset jatkuvat.		• Tarvittaessa työkykyarviointi